

Patrycja Jastrzębska¹, Katarzyna Kłoczek², Justyna Senderowska³

OPODATKOWANIE DOCHODÓW Z DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ W WYBRANYCH KRAJACH UE

Streszczenie

W artykule omówiono systemy opodatkowania dochodów z działalności gospodarczej w trzech krajach Unii Europejskiej: Polsce, Danii i na Cyprze. Celem artykułu jest pokazanie, jak różne modele podatkowe wpływają na decyzje przedsiębiorców dotyczące wyboru jurysdykcji. Omówiono dostępne formy opodatkowania i składki społeczne w Polsce wraz z ich zaletami i wadami; model duński, oparty na wysokich, progresywnych podatkach i niskich obowiązkowych składkach, ale wyróżniający się dużą przejrzystością systemu i stabilnością; system cypryjski, przyciągający przedsiębiorców niskim CIT-em i ulgami podatkowymi, ale wymagający spełnienia warunków dotyczących rezydencji i działalności gospodarczej.

Słowa kluczowe: opodatkowanie działalności gospodarczej, podatek dochodowy, PIT, CIT, system podatkowy.

WSTĘP

Wybór odpowiedniego systemu podatkowego to dla przedsiębiorców jedna z kluczowych decyzji wpływających na efektywność prowadzenia działalności gospodarczej. Zasady opodatkowania, wysokość składek społecznych oraz poziom biurokracji mogą znacząco różnić się w zależności od kraju, nawet w obrębie Unii Europejskiej. Celem niniejszego artykułu jest przedstawienie i porównanie syste-

¹ Studentka I roku studiów II stopnia, kierunku: finanse i rachunkowość, Wydział Ekonomii i Finansów, Uniwersytet Radomski im. Kazimierza Pułaskiego, e-mail: 111995@student.uthrad.pl.

² Studentka I roku studiów II stopnia, kierunku: finanse i rachunkowość, Wydział Ekonomii i Finansów, Uniwersytet Radomski im. Kazimierza Pułaskiego, e-mail: 112712@student.uthrad.pl.

³ Studentka I roku studiów II stopnia, kierunku: finanse i rachunkowość, Wydział Ekonomii i Finansów, Uniwersytet Radomski im. Kazimierza Pułaskiego, e-mail: 112035@student.uthrad.pl.

mów opodatkowania działalności gospodarczej w Polsce, Danii i na Cyprze – trzech państwach oferujących zróżnicowane podejścia do kwestii fiskalnych. W artykule zostaną zaprezentowane główne cechy systemów podatkowych każdego z tych krajów, ich zalety i wady, a także praktyczne aspekty, które warto wziąć pod uwagę przy wyborze jurysdykcji podatkowej.

Artykuł składa się z czterech zasadniczych części. W części pierwszej został przedstawiony system opodatkowania podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w Polsce. W drugiej części omówiono zasady opodatkowania przedsiębiorstw prowadzących działalność w Danii. Natomiast w części trzeciej przybliżono zasady opodatkowania przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą na Cyprze. Czwarta część artykułu to zestawienie podobieństw i różnic występujących w badanych krajach.

1. POLSKA – OPODATKOWANIE PRZEDSIĘBIORCÓW

1.1. Formy prowadzenia działalności i ich opodatkowanie

Polska oferuje swoim przedsiębiorcom różnorodne formy prowadzenia działalności gospodarczej. Każda z nich posiada charakterystyczne zasady działania, zakres odpowiedzialności czy stopień ponoszonego ryzyka. Wybór, przed którym stoją przedsiębiorcy to jedna z najważniejszych decyzji, która często może determinować efektywność prowadzonego biznesu. Polscy przedsiębiorcy mają do wyboru następujące formy prowadzenia działalności: jednoosobową działalność gospodarczą, spółkę cywilną, osobową, jak również kapitałową. Każda z tych form niesie ze sobą szereg udogodnień, ale i obowiązków.

1.1.1. Jednoosobowa działalność gospodarcza

Firmę w postaci jednoosobowej działalności gospodarczej może założyć wyłącznie jedna osoba fizyczna. Jej nazwa musi zawierać imię i nazwisko osoby będącej właścicielem firmy. Podstawą działania jednoosobowej działalności gospodarczej jest zarejestrowanie się w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG). Podmiotem praw i obowiązków oraz czynności prawnych jest właściciel firmy, który jest zarazem osobą reprezentującą i podejmującą wszelkie czynności faktyczne i prawne. To on ponosi również wszelką odpowiedzialność za zobowiązania firmy – zarządza zarówno całym majątkiem firmy, jak i osobistym. W tej formie działalności nie wymagany jest minimalny wkład finansowy czy istnienie oficjalnych organów. W przypadku jednoosobowej działalności gospodarczej przedsiębiorca może wybrać opodatkowanie na zasadach ogólnych: według skali podatkowej wynoszącej 12% lub 32% albo podatnikiem liniowym wynoszącym 19%. Drugą opcją rozliczania się z podatku jest wybór opodatkowania w formach zryczałtowanych tzn. ryczałt od przychodów ewidencjonowanych albo karta podatkowa⁴.

⁴ <https://www.biznes.gov.pl/pl/porta/00171> [dostęp: 03.07.2025 r.].

1.1.2. Spółka cywilna

Spółkę cywilną może założyć minimum dwóch wspólników. Mogą nimi być osoby fizyczne, prawne lub jednostki organizacyjne mające zdolność prawną. Każdy ze wspólników, aby zarejestrować firmę rejestruje się w CEIDG, a spółka cywilna rejestrowana jest rejestrem REGON. Nie jest ona podmiotem praw i obowiązków oraz nie dokonuje ona we własnym imieniu czynności prawnych. Wspólnicy mają obowiązek wnieść wkłady, które mogą polegać np. na świadczeniu usług. Do reprezentowania spółki cywilnej ma prawo każdy wspólnik, każdy wspólnik odpowiada również za zobowiązania firmy. Istotnym jest, iż spółka cywilna nie jest podatnikiem podatku dochodowego. Podatek ten płacą wspólnicy, to ich dochody proporcjonalnie do udziału w spółce podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym⁵.

1.1.3. Spółki osobowe – spółka jawna, partnerska, komandytowa, komandytowo-akcyjna

Spółka osobowa, do której zaliczamy spółkę jawną, może być założona przez minimum dwóch wspólników: osoby fizyczne, prawne lub jednostki mające zdolność prawną. Jej nazwa powinna zawierać nazwisko albo pełną nazwę firmy przynajmniej jednego wspólnika oraz oznaczenie „spółka jawna”. Do założenia tej formy działalności wymagana jest umowa oraz rejestracja w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS). Spółka jawna może nabywać prawa, zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywaną, jednakże nie posiada osobowości prawnej. Odpowiedzialność za zobowiązania firmy bierze spółka oraz wspólnicy. Spółka jawna, podobnie jak spółka cywilna, nie jest podatnikiem podatku dochodowego. Podatek ten płacą wspólnicy.

Spółkę partnerską mogą założyć minimum dwie osoby fizyczne uprawnione do wykonywania wolnych zawodów. Nazwa powinna zawierać nazwisko przynajmniej jednego partnera oraz zwrot „i partner”/„i partnerzy”. Spółka partnerska rejestrowana jest w KRS i może ona nabywać prawa czy zaciągać zobowiązania. Nie posiada osobowości prawnej. Za zobowiązania firmy odpowiedzialna jest spółka i partnerzy. W spółce partnerskiej podatek dochodowy płacą partnerzy, natomiast spółka nie jest podatnikiem podatku dochodowego.

Spółkę komandytową i komandytowo-akcyjną może założyć dwóch lub więcej wspólników. Ich nazwy powinny zawierać nazwisko albo pełną nazwę firmy przynajmniej jednego komplementariusza, a także oznaczenia odpowiednio „spółka komandytowa”/„spółka komandytowo-akcyjna”. Obydwie spółki rejestruje się w KRS oraz obydwie mogą nabywać prawa, zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywane. Jedną z różnic między tymi spółkami osobowymi jest to, iż w spółce komandytowej nie trzeba wnieść minimalnego wkładu finansowego (wkłady mogą być pieniężne, niepieniężne albo polegać na świadczeniu usług), natomiast w spółce komandytowo-akcyjnej minimalna wartość kapitału zakładowego to 50 tys. zł. W spółce

⁵ Ibidem [dostęp: 03.07.2025 r.].

komandytowej odpowiedzialność za zobowiązania bierze spółka i wspólnicy, natomiast w komandytowo-akcyjnej spółka i komplementariusze. Różnicą między tymi spółkami osobowymi jest również obowiązek posiadania oficjalnych organów. Przy spółce komandytowej taki obowiązek nie występuje, natomiast przy spółce komandytowo-akcyjnej oficjalnym organem jest walne zgromadzenie oraz rada nadzorcza, jeśli spółka posiada więcej niż 25 akcjonariuszy. Spółka komandytowa i komandytowo-akcyjna jest opodatkowana podatkiem dochodowym od osób prawnych, a jej stawki to 19%, jako stawka podstawowa lub 9%, jako obniżona stawka dla małych podatników⁶.

1.1.4. Spółki kapitałowe -spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (sp. z o.o.) i spółka akcyjna (SA)

Do spółek kapitałowych zaliczamy spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, u której wymagany jest minimum jeden założyciel w postaci osoby fizycznej, prawnej lub jednostki organizacyjnej mającej zdolność prawną. Nazwa spółki może być dowolna, jednakże musi posiadać człon „spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Rejestrujemy ją w KRS. Spółka z o.o. posiada osobowość prawną i może dokonywać we własnym imieniu wszelkich czynności prawnych, zarówno sądowych, jak i pozasądowych. Minimalna wysokość kapitału zakładowego to 5000 zł, a oficjalnym organem jest walne zgromadzenie wspólników, zarząd i rada nadzorcza/komisja rewizyjna. Funkcję reprezentacyjną pełni zarząd. Odpowiedzialność za zobowiązania bierze spółka. Sp. z o.o. opodatkowana jest podatkiem dochodowym od osób prawnych, a jej stawki to 19%, jako stawka podstawowa lub 9%, jako obniżona stawka dla małych podatników.

W przypadku spółki akcyjnej charakterystyka jest bardzo zbliżona. Znaczącą różnicą jest minimalna wysokość kapitału zakładowego, która w tym przypadku wynosi 100 tys. zł. W spółce akcyjnej nie występuje również obowiązek pokrycia zobowiązań firmy z majątku prywatnego. To spółka bierze nieograniczoną odpowiedzialność za jej zobowiązania. Sposób i stawki opodatkowania podatkiem dochodowym są identyczne jak w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością⁷.

1.2. Stawki podatkowe

1.2.1. Podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT)

W Polsce istnieją trzy formy opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych. Przedsiębiorcy mogą rozliczać się na zasadach ogólnych według skali podatkowej, gdzie stawka wynosi odpowiednio 12% lub 32%. Jest to podstawowa forma opodatkowania. Nie jest wymagane, aby informować o jej wyborze naczelnika urzędu skarbowego. Podstawę opodatkowania stanowi dochód, który jest wynikiem różnicy przychodu i kosztów uzyskania przychodu. Stawka podatkowa ustalana jest wg wysokości dochodu. 12% przysługuje podmiotom, których dochód

⁶ Ibidem [dostęp: 03.07.2025 r.].

⁷ Ibidem [dostęp: 03.07.2025 r.].

nie przekracza wartości 120 tys. zł. Natomiast podwyższona stawka, 32% dotyczy podmiotów, których podstawa obliczenia podatku wynosi powyżej 120 tys. zł. Wybierając skalę podatkową, przedsiębiorca ma możliwość zastosowania ulg oraz odliczeń od dochodu i od podatku oraz rozliczania się wraz ze współmałżonkiem lub jako osoba samotnie wychowująca dziecko.

Drugą formą jest opodatkowanie podatkiem liniowym w wysokości 19%. Wybierając tę formę opodatkowania, należy złożyć oświadczenie do naczelnika urzędu skarbowego. Podstawę opodatkowania stanowi dochód. Stawka 19% nie zwiększa się, jednak nie ma możliwości skorzystania z rozliczania się ze współmałżonkiem, czy ulg i odliczeń podatkowych od dochodu i od podatku (wyjątek – odliczanie składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, wpłaty IKZE, ulgi B+R itd.).

Trzecią formą opodatkowania jest ryczałt ewidencjonowany. Nie wszyscy mogą skorzystać z tej formy, a wyłączenia to m.in. opłacanie podatku w formie karty podatkowej, osiąganie przychodów z tytułu prowadzenia aptek czy wytwarzanie wyrobów opodatkowanych podatkiem akcyzowym. Wybór ryczałtu ewidencjonowanego wiąże się z obowiązkiem zgłoszenia tego faktu do naczelnika urzędu skarbowego. Stawki podatkowe są uzależnione od rodzaju działalności kwot uzyskanych przychodów, wynoszą: 17%, 15%, 14%, 12,5%, 12%, 10%, 8,5%, 5,5%, 3%. Przedsiębiorcom rozliczającym się na tych zasadach nie przysługują ulgi i odliczenia podatkowe od przychodu i dochodu oraz możliwość rozliczenia ze współmałżonkiem⁸.

1.2.2. Podatek dochodowy od osób prawnych (CIT)

Podatnikami podatku dochodowego od osób prawnych są osoby prawne, spółki kapitałowe w organizacji, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, spółki jawne, komandytowo-akcyjne, komandytowe, podatkowe grupy kapitałowe. Stawki CIT wynoszą 19% podstawy opodatkowania oraz 9% od przychodów innych niż z zysków kapitałowych dla małych podatników i firm, które rozpoczynają swoją działalność. Z obniżonej stawki CIT mogą skorzystać podmioty, u których przychody w danym roku podatkowym nie przekroczyły kwoty 2 mln euro netto oraz mali podatnicy, u których wartość przychodu ze sprzedaży brutto nie przekroczyła 2 mln euro. Przedmiotem opodatkowania jest dochód⁹.

1.3. Składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne (ZUS)

Polscy przedsiębiorcy mają obowiązek odprowadzać składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne. Muszą pamiętać o zachowywaniu odpowiednich terminów płatności oraz o składaniu deklaracji rozliczeniowych. Do składek, które przedsiębiorca musi rozliczać i opłacać do ZUS za siebie, zaliczamy ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, jak również Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy

⁸ <https://www.podatki.gov.pl/dzialalnosc-gospodarcza/forma-opodatkowania/>
[dostęp: 03.07.2025 r.].

⁹ Ibidem [dostęp: 03.07.2025 r.].

(wyjątek: opłacanie składki od preferencyjnej podstawy, czyli od 30% minimalnego wynagrodzenia i jest to jedyny tytuł do obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego i rentowego)¹⁰.

1.3.1. Ubezpieczenia społeczne, składki na Fundusze Pracy i Solidarnościowy

Do ubezpieczeń społecznych w Polsce zaliczamy ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe oraz wypadkowe. Ubezpieczenie emerytalne wynosi 19,52% podstawy, rentowe 8% podstawy, chorobowe 2,45% podstawy, a przy ubezpieczeniu wypadkowym stopa procentowa jest zróżnicowana i obejmuje zakres od 0,67 do 3,33%. Dodatkowo składka na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy wynosi 2,45% podstawy łącznie. Od podanych zasad występują wyjątki, takie jak możliwość opłacania wyższych składek czy zwolnienie ze składek na FP i FS¹¹.

1.3.2. Składka zdrowotna

Wysokość składki zdrowotnej jest zależna od formy opodatkowania oraz wysokości dochodów. Jeśli przedsiębiorca rozlicza się z podatku dochodowego na zasadach ogólnych to wynosi ona 9% podstawy wymiaru składki, natomiast jeśli przedsiębiorca rozlicza podatek dochodowy od osób fizycznych w formie podatku liniowego, to zapłaci on 4,9% podstawy wymiaru składki, natomiast w przypadku ryczału od przychodów ewidencjonowanych miesięczna składka zdrowotna wyniesie 9% zryczałtowanej podstawy. Karta podatkowa – to przypadek, gdzie podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotnej to 75% minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w danym roku, a składka zdrowotna, za każdy miesiąc roku składkowego od 1 lutego 2025 roku do 31 stycznia 2026 roku, wynosi 314,96 zł.

Przedsiębiorców obowiązuje również roczne rozliczenie składki zdrowotnej, której podstawą wymiaru jest dochód za dany rok kalendarzowy pomniejszony o składki na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe, jeśli nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów¹².

1.3.3. Ulgi dla nowych i małych przedsiębiorców.

Przedsiębiorcy mają możliwość skorzystania z ulg takich jak „Ulga na Start” zwalniająca przez 6 miesięcy z płacenia składek na ubezpieczenie społeczne, FP i FS; Składki od preferencyjnej podstawy przez 24 miesiące, która daje możliwość opłacania składek od zadeklarowanej kwoty, nie niższej jednak niż 30% minimalnego wynagrodzenia; „Mały ZUS Plus”, z którego mogą skorzystać osoby, których przychód z pozarolniczej działalności gospodarczej przez cały ubiegły rok

¹⁰ <https://www.biznes.gov.pl/pl/portal/00274> [dostęp: 03.07.2025 r.].

¹¹ Ibidem [dostęp: 03.07.2025 r.].

¹² Ibidem [dostęp: 03.07.2025 r.].

nie przekroczył 120 tys. zł; „Wakacje składkowe”, które stanowi zwolnienie z opłacania składek ZUS przez jeden, dowolnie wybrany miesiąc¹³.

2. DANIA – OPODATKOWANIE PRZEDSIĘBIORCÓW

2.1. Formy prowadzenia działalności i ich opodatkowanie

Wybór odpowiedniej formy prawnej działalności gospodarczej w Danii ma istotne znaczenie dla przedsiębiorcy – wpływa nie tylko na poziom odpowiedzialności majątkowej, lecz także na sposób opodatkowania oraz zakres obowiązków administracyjnych. Duński system oferuje kilka głównych struktur prawnych, które można dopasować do charakteru i skali planowanej działalności.

2.1.1. Enkeltmandsvirksomhed – jednoosobowa działalność gospodarcza

To najprostsza i najczęściej wybierana forma prowadzenia działalności gospodarczej w Danii, szczególnie popularna wśród freelancerów, rzemieślników i małych przedsiębiorców. Enkeltmandsvirksomhed nie wymaga minimalnego kapitału zakładowego, a jej rejestracja jest stosunkowo szybka i nieskomplikowana. Właściciel odpowiada za zobowiązania firmy całym swoim majątkiem osobistym, co oznacza wysokie ryzyko w przypadku problemów finansowych. Dochód uzyskiwany w ramach tej formy działalności jest opodatkowany jako dochód osobisty według progresywnej skali podatkowej. Przedsiębiorca ma również możliwość wyboru jednej z trzech metod opodatkowania: jako osoba fizyczna, zgodnie z ustawą o kapitale zakładowym lub ustawą o przedsiębiorstwach, co pozwala na pewną elastyczność podatkową w zależności od struktury przychodów i kosztów.

2.1.2. ApS – spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

ApS (*Anpartsselskab*) to duński odpowiednik polskiej spółki z o.o. Jest jedną z najczęściej wybieranych form przez przedsiębiorców planujących rozwijać bardziej złożony biznes. Minimalny wymagany kapitał zakładowy wynosi 40 tys. DKK. W przeciwieństwie do jednoosobowej działalności gospodarczej, wspólnicy spółki ApS nie odpowiadają za zobowiązania firmy swoim prywatnym majątkiem – ich ryzyko ogranicza się do wysokości wniesionego wkładu. Zyski spółki ApS podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych (CIT) w wysokości 22%. Spółka ta wiąże się z wyższym poziomem formalności i obowiązków administracyjnych, jednak zapewnia większe bezpieczeństwo finansowe i korzystniejszy wizerunek w oczach kontrahentów.

2.1.3. A/S – spółka akcyjna

Spółka akcyjna (*Aktieselskab* – A/S) to struktura przeznaczona głównie dla większych przedsiębiorstw, które mogą być również notowane na giełdzie. Minimalny kapitał zakładowy wynosi aż 500 tys. DKK, co czyni ją rozwiązaniem raczej dla firm o dużej skali działania lub zewnętrznym finansowaniu. Podobnie jak ApS,

¹³ Ibidem [dostęp: 03.07.2025 r.].

spółka A/S opodatkowana jest stawką 22% CIT i zapewnia ograniczoną odpowiedzialność wspólników. Forma ta wymaga prowadzenia bardziej rozbudowanej księgowości i spełniania dodatkowych obowiązków sprawozdawczych.

2.1.4. I/S – spółka jawna

Spółka jawna (*Interessentskab* – I/S) to forma, w której dwóch lub więcej wspólników prowadzi wspólnie działalność i ponosi solidarną odpowiedzialność całym swoim majątkiem za zobowiązania firmy. Nie ma wymogu kapitału zakładowego, jednak konstrukcja ta wiąże się z dużym ryzykiem finansowym. Dochód z działalności opodatkowany jest na poziomie wspólników – każdy z nich rozlicza się indywidualnie, zgodnie z duńską skalą podatkową.

2.1.5. K/S – spółka komandytowa

Spółka komandytowa (*Kommanditselskab* – K/S) to forma łącząca cechy spółek osobowych i kapitałowych. Wymaga co najmniej dwóch wspólników: jednego komplementariusza (odpowiadającego bez ograniczeń całym majątkiem) oraz jednego komandytariusza (odpowiedzialnego tylko do wysokości wniesionego wkładu). Opodatkowanie zależy od struktury wspólników – może być analogiczne do opodatkowania osób fizycznych (jak w spółce jawnej), bądź też podlegać zasadom właściwym dla osób prawnych, jeśli jednym ze wspólników jest np. ApS^{14,15}.

2.2. Stawki podatkowe

2.2.1. Podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT)

Duński system podatkowy opiera się na zasadzie progresji, co oznacza, że wysokość podatku dochodowego rośnie wraz z dochodem podatnika. Taki model ma na celu większe obciążenie podatkowe osób o wyższych dochodach, przy jednocześnie wsparciu dla osób o niższych zarobkach. W 2025 roku stawki podatku dochodowego w Danii są następujące:

- 8% – dla rocznych dochodów do 50 217 DKK,
- 39,2% – dla dochodów w przedziale od 50 217 DKK do 558 043 DKK,
- 56,5% – dla dochodów przekraczających 558 043 DKK rocznie.

Jednym z elementów wspierających osoby o niższych dochodach jest kwota wolna od podatku, która w 2025 roku wynosi 49 700 DKK. Oznacza to, że dochód do tej wysokości nie podlega opodatkowaniu, a osoby zarabiające mniej niż ta kwota nie płacą podatku dochodowego w ogóle¹⁶.

¹⁴ <https://financenavigator.pl/biznes-i-podatki-w-danii-co-warto-wiedziec-przed-rozpoczeciem-dzialalnosci> [dostęp: 23.06.2025 r.].

¹⁵ <https://proaktif.dk/dania-firma> [dostęp: 23.06.2025 r.].

¹⁶ https://holandia.org/podatki-w-danii-2025/#Ile_wynosi_podatek_w_Danii_Progi_podatkowe_w_2025_roku [dostęp: 23.06.2025 r.].

2.2.2. Podatek dochodowy od osób prawnych (CIT)

W przypadku przedsiębiorstw obowiązuje jednolita stawka podatku dochodowego od osób prawnych (CIT) w wysokości 22%. Podatek ten obejmuje zarówno zyski z działalności operacyjnej, jak i dochody kapitałowe firm. CIT stanowi około 8% wszystkich wpływów podatkowych w Danii, co świadczy o jego istotnej, choć niedominującej roli w systemie podatkowym kraju. Dodatkowo firmy, które osiągną roczny dochód powyżej 50 tys. DKK, są zobowiązane do rejestracji jako podatnicy VAT (moms). W Danii podstawowa stawka VAT wynosi 25%, co czyni ją jedną z wyższych w Europie. Rejestracja VAT oznacza również dodatkowe obowiązki sprawozdawcze i administracyjne, związane m.in. z wystawianiem faktur i składaniem deklaracji VAT¹⁷.

2.3. Składki społeczne i zdrowotne

Model zabezpieczenia społecznego w Danii uznawany jest za jeden z najbardziej efektywnych i solidarnościowych w Europie. Kluczowym elementem jego funkcjonowania jest finansowanie świadczeń głównie z podatków, a nie – jak ma to miejsce w wielu innych krajach – z wysokich, obowiązkowych składek odprowadzanych przez pracowników i pracodawców. Dzięki temu duński system łączy wysoki poziom usług publicznych z relatywnie niskim obciążeniem składkowym.

2.3.1. Opieka zdrowotna – powszechny dostęp bez składek

System opieki zdrowotnej w Danii opiera się na zasadzie powszechnego dostępu. Korzystać z niego mogą wszyscy legalni rezydenci kraju – zarówno obywatele, jak i osoby z zagranicy, które posiadają prawo pobytu. Finansowanie służby zdrowia odbywa się bezpośrednio z podatków dochodowych, a nie poprzez osobne składki zdrowotne.

Każdy mieszkaniec otrzymuje tzw. żółtą kartę zdrowia (*sygesikringskort*), która uprawnia do bezpłatnego korzystania z podstawowych usług medycznych, w tym opieki lekarza rodzinnego, specjalistów czy leczenia szpitalnego. Takie rozwiązanie eliminuje barierę finansową w dostępie do usług medycznych i wzmacnia poczucie równości społecznej¹⁸.

2.3.2. Składki społeczne – niskie, ale obowiązkowe

W przeciwieństwie do wielu innych krajów, w Danii składki społeczne są stosunkowo niskie. Obowiązkowa składka na fundusz rynku pracy (ATP) wynosi około 8% i jest odprowadzana zarówno przez osoby zatrudnione, jak i samozatrudnione. Środki z tego funduszu przeznaczone są m.in. na wypłatę zasiłków dla bezrobotnych i inne świadczenia socjalne. Składki są automatycznie potrącane z wynagrodzenia przez pracodawcę, co upraszcza system administracyjny. Oprócz tego

¹⁷ <https://atrum.dk/podatki-w-danii> [dostęp: 23.06.2025 r.].

¹⁸ A. Gawrońska, *Najlepszy system opieki zdrowotnej na świecie*, „Menedżer zdrowia” wrzesień-październik 5-6/2024.

istnieje możliwość dobrowolnego przystąpienia do funduszy emerytalnych lub ubezpieczeń dodatkowych – często organizowanych przez związki zawodowe lub prywatnych ubezpieczycieli¹⁹.

2.3.3. Zakres systemu zabezpieczenia społecznego

Duński system socjalny obejmuje szeroki wachlarz świadczeń i usług, które mają na celu zabezpieczenie obywateli na różnych etapach życia oraz w sytuacjach losowych. Do najważniejszych elementów należą:

- emerytury i renty,
- zasiłki chorobowe i macierzyńskie,
- zasiłki dla bezrobotnych (A-kasse),
- ubezpieczenie od wypadków przy pracy,
- świadczenia rodzinne i opieka nad dziećmi.

Dzięki takiemu modelowi Dania utrzymuje wysoki poziom zaufania społecznego i minimalizuje poziom wykluczenia. Niskie składki, w połączeniu z efektywnym systemem redystrybucji podatków, czynią z duńskiego modelu opieki społecznej atrakcyjny wzorzec dla innych rozwiniętych państw²⁰.

2.4. Ulgi i odliczenia składek

Duński system podatkowy, mimo wysokich stawek opodatkowania, oferuje rozbudowany katalog ulg i odliczeń, które pozwalają znacznie obniżyć rzeczywistą wysokość należnego podatku dochodowego. System ten jest dostępny zarówno dla stałych rezydentów, jak i osób pracujących w Danii tymczasowo, w tym także dla cudzoziemców. Aby skorzystać z ulg, konieczne jest ich aktywne zgłoszenie oraz udokumentowanie w systemie duńskiego urzędu skarbowego- SKAT (TastSelv).

Do najpopularniejszych ulg i odliczeń należą:

- Koszty dojazdu do pracy (*Befordringsfradrag*) – pracownicy, których dzienny dystans do pracy przekracza 24 km, mogą odliczyć część wydatków na transport:
 - 2,23 DKK za każdy kilometr pomiędzy 25 a 120 km,
 - 1,19 DKK za każdy kilometr powyżej 120 km.
- Zakwaterowanie i wyżywienie – odliczenie to przysługuje głównie osobom samozatrudnionym oraz pracownikom tymczasowym. Roczny limit odliczenia wynosi 29 300 DKK.
- Prowadzenie podwójnego gospodarstwa domowego – osoby mieszkające tymczasowo w Danii, a posiadające rodzinę w kraju ojczystym, mogą odliczyć koszty utrzymania dwóch gospodarstw domowych – np. w Danii oraz w Polsce.

¹⁹ <https://zwrot-podatkow.pl/podatkowe-info-wszystko-o-dunskich-ubezpieczeniach-spoecznych-cz1> [dostęp: 01.07.2025 r.].

²⁰ <https://scandinavia.life/pl/zabezpieczenie-spoeczne-w-danii/> [dostęp: 01.07.2025 r.].

- Koszty podróży do rodziny za granicą – SKAT akceptuje odliczenie kosztów 6-12 podróży rocznie do najbliższej rodziny mieszkającej poza Danią.
- Odsetki od kredytów hipotecznych i konsumpcyjnych – można odliczyć również odsetki od kredytów zaciągniętych zarówno w Danii, jak i za granicą – pod warunkiem, że co najmniej 75% dochodu uzyskano w Danii.
- Darowizny na cele charytatywne – do 17 tys. DKK rocznie można odliczyć, jeśli darowizna została przekazana na rzecz organizacji zatwierdzonych przez SKAT.
- Składki na ubezpieczenia i fundusze emerytalne – odliczeniu podlegają zarówno obowiązkowe, jak i dobrowolne składki na ubezpieczenia społeczne oraz prywatne fundusze emerytalne.
- Koszty edukacji i szkoleń zawodowych – można odliczyć wydatki na kursy, podręczniki, opłaty egzaminacyjne czy dojazdy, jeśli są związane z wykonywaną pracą.
- Ulga transgraniczna (*Cross Border*) – adresowana do osób, które uzyskują co najmniej 75% dochodu w Danii, ale na stałe mieszkają w innym kraju (np. w Polsce).
Ulga ta umożliwia:
 - dostęp do pełnego katalogu odliczeń, jak dla rezydentów,
 - wspólne rozliczenie z małżonkiem, nawet jeśli nie mieszka on w Danii²¹.

Większość ulg i odliczeń w Danii nie jest naliczana automatycznie – podatnik musi samodzielnie wprowadzić je w systemie elektronicznym TastSelv oraz dysponować odpowiednią dokumentacją (np. faktury, bilety, umowy najmu, potwierdzenia przelewów). Niewystarczające lub nieudokumentowane odliczenia mogą zostać odrzucone przez SKAT.

W 2025 roku kwota wolna od podatku w Danii wynosi 51 600 DKK, co oznacza, że osoby zarabiające poniżej tej sumy nie płacą podatku dochodowego²².

3. CYPR – OPODATKOWANIE PRZEDSIĘBIORCÓW

3.1. Formy prowadzenia działalności i ich opodatkowanie

System podatkowy Cypru dzięki swojej konkurencyjności od lat przyciąga inwestorów oraz przedsiębiorców. To jedno z najbardziej przyjaznych państw Unii Europejskiej dla osób fizycznych i firm, które dążą do obniżenia zobowiązań podatkowych, nie rezygnując przy tym z przejrzystości i stabilności prawnej.

3.1.1. LTD – Cyprijska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

LTD – to popularna forma prowadzenia działalności zgodna z prawem Republiki Cyprijskiej. Tego typu podmiot zapewnia wspólnikom ograniczoną odpowiedzialność – ich prywatny majątek nie jest zagrożony w przypadku zobowiązań

²¹ <https://gov.edu.pl/ulgi-podatkowe-w-danii-co-mozna-odliczyc/> [dostęp: 01.07.2025 r.].

²² <https://borsukpodatki.pl/co-mozna-odliczyc-od-podatku-w-danii/> [dostęp: 01.07.2025 r.].

spółki. Do założenia spółki wystarczy jeden dyrektor i jeden udziałowiec, przy czym nie muszą być oni obywatelami Cypru. Do najważniejszych cech takiej spółki należy odrębna osobowość prawna, ochrona akcjonariuszy – odpowiedzialność finansowa ogranicza się do wniesionego kapitału. Opodatkowanie dla spółek jest korzystne, stawka CIT wynosi obecnie 12,5%, a dodatkową zaletą jest dostęp do licznych umów o unikaniu podwójnego opodatkowania²³.

3.1.2. PLC – Cypryjska spółka akcyjna z ograniczoną odpowiedzialnością

Spółka akcyjna (PLC) charakteryzuje się tym, że musi posiadać co najmniej siedmiu akcjonariuszy, przy czym przepisy nie ograniczają górnej granicy ich liczby. Minimalny kapitał zakładowy wymagany do założenia spółki publicznej wynosi 25 630 euro. Podmiot tego typu ma prawo do publicznego oferowania swoich akcji, obligacji oraz innych papierów wartościowych²⁴.

3.1.3. General Partnership (Spółka jawna)

Jest formą działalności gospodarczej, w której musi być co najmniej dwóch wspólników liczba jest ograniczona do 20. Wspólnicy w spółce jawnej ponoszą taką samą odpowiedzialność za wszystkie długi i zobowiązania wynikające z działalności firmy. Prawo nie wymaga wniesienia minimalnego kapitału zakładowego. Tego typu model dobrze sprawdza się w partnerstwach, gdzie wszyscy wspólnicy są gotowi wspólnie ponosić ryzyko i odpowiedzialność. Jednak brak ograniczeń może stanowić istotną przeszkodę dla osób, które pragną chronić swój majątek prywatny²⁵.

3.1.4. Limited Partnership (Spółka komandytowa)

Na Cyprze spółka komandytowa (Limited Partnership) tworzona jest przez co najmniej dwóch wspólników: komplementariusza, który prowadzi sprawy firmy i odpowiada za jej zobowiązania bez ograniczeń, oraz komandytariusza, którego rola ogranicza się do wniesienia wkładu i którego odpowiedzialność nie wykracza poza jego wysokość. Wspólnikami mogą być osoby fizyczne lub prawne, a funkcję komplementariusza może pełnić podmiot powierniczy, co umożliwia anonimowość rzeczywistego właściciela. Prawo nie wymaga minimalnego kapitału zakładowego, a wkład może mieć formę pieniężną, rzeczową lub polegać na świadczeniu pracy²⁶.

²³ <https://rebasecyprus.com/business/cyprus-ltd-company/> [dostęp: 28.07.2025 r.].

²⁴ <https://www.erotokritou.eu/types-of-cyprus-legal-entities> [dostęp: 28.07.2025 r.].

²⁵ https://philippoulaw.com/pl/towary/zak%C5%82adanie-partnerstwa-na-Cyprze/#General_Partnership_GP [dostęp: 28.07.2025 r.].

²⁶ <https://opustrust.eu/cyprus-limited-partnership/> [dostęp: 28.07.2025 r.].

3.2. Stawki podatkowe

3.2.1. Podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT)

Wysokość należnego podatku dochodowego uzależniona jest od osiągniętego rocznego dochodu, co oznacza że Cypr stosuje progresywny system opodatkowania osób fizycznych. Kwota wolna od podatku na rok 2024 wynosiła 19 500 euro, dzięki temu osoby uzyskujące niższe dochody nie ponoszą obciążeń podatkowych.

Skala podatkowa PIT przedstawia się następująco:

- Dochód do 19 500 euro – 0% podatku,
- Dochód w przedziale od 19 501 EUR do 28 000 – 28%
- Dochód od 28 001 EUR do 36 300 EUR – 25%
- Dochód od 36 301 EUR do 60 000 EUR – 30%
- Dochód przekraczający 60 000 EUR -35%

Opodatkowaniu podlegają m.in. wynagrodzenia, dochody z prowadzenia działalności gospodarczej, przychody z wynajmu lokali, zyski z inwestycji oraz wybrane formy zysków kapitałowych. Cypr oferuje również atrakcyjne ulgi podatkowe, które pozwalają znacząco zmniejszyć rzeczywiste obciążenie fiskalne. Jedną z nich jest 50 procentowa ulga podatkowa, z której mogą skorzystać osoby przenoszące swoją rezydencję podatkową na Cypr, pod warunkiem że ich roczny dochód przekracza 100 tys. EUR. Ulga ta przysługuje przez okres 17 lat. Dla osób zarabiających poniżej tego progu przewidziano alternatywną ulgę w wysokości 20% dochodu, jednak nie więcej niż 8550 EUR rocznie²⁷.

3.2.2. Podatek dochodowy od osób prawnych (CIT)

Na tle krajów europejskich Cypr wyróżnia się jedną z najkorzystniejszych stawek podatku dochodowego od osób prawnych, która wynosi jedynie 12,5%. Opodatkowaniu podlegają dochody netto firm mających status rezydenta podatkowego na Cyprze, niezależnie od tego czy zyski te zostały osiągnięte na terytorium wyspy, czy poza jej granicami²⁸.

Główne zasady opodatkowania:

- Dochód operacyjny firm objęty jest stawką CIT w wysokości 12,5%.
- Dywidendy wypłacane spółkom posiadającym rezydencję podatkową na Cyprze są zazwyczaj zwolnione z opodatkowania.
- Zyski ze zbycia udziałów w podmiotach zagranicznych nie są obciążone podatkiem, o ile sprzedawana spółka nie dysponuje znaczącym majątkiem nieruchomości zlokalizowanym na Cyprze.

²⁷ <https://cgolegal.pl/baza-wiedzy/doradztwo-podatkowe/podatki-na-cyprze/> [dostęp: 28.07.2025 r.].

²⁸ <https://cgolegal.pl/baza-wiedzy/doradztwo-podatkowe/podatki-na-cyprze/> [dostęp: 28.07.2025 r.].

3.3. Składki społeczne i zdrowotne

3.3.1. Składki społeczne

Na Cyprze składki na ubezpieczenie społeczne (*Social Insurance*) są obowiązkowe zarówno dla pracowników, jak i pracodawców. Do końca 2023 roku wynosiły one po 8,3% od dochodu. Z dniem 1 stycznia 2024 wysokość tych składek stopniowo wzrasta o 0,2% co pięć lat, aż osiągną 10,7% w 2039 roku. Ważne jest, że składki na ubezpieczenie społeczne opłaca wyłącznie pracodawca. W przypadku osób samozatrudnionych, obowiązuje wyższa stawka składki na ubezpieczenie społeczne, wynosząca 15,6% od dochodu osoby prowadzącej działalność gospodarczą²⁹.

3.3.2. Publiczny system zdrowotny – GESY

Na Cyprze funkcjonuje publiczny system opieki zdrowotnej GESY, który umożliwia dostęp do lekarzy, szpitali, badań diagnostycznych oraz leków dla osób legalnie mieszkających i pracujących na wyspie.

Tab. 1. Składki GESY

Kategoria płatnika	Stawka składki (%)
Pracownik	2,65%
Pracodawca	2,90%
Samozatrudniony	4,00%
Emeryt/ bezrobotny	2,65%
Państwo	4,70%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://www.demetriadeslaw.com/pl/co-to-jest-gesy/> [dostęp: 28.07.2025 r.]

3.4. Wady i zalety opodatkowania na Cyprze

Cypr oferuje atrakcyjne warunki podatkowe, w tym niską stawkę CIT (12,5%), wysoką kwotę wolną od podatku dla osób fizycznych oraz zwolnienie z opodatkowania z dywidend i zysków kapitałowych. Brak podatku spadkowego i korzystne regulacje dla właścicieli własności intelektualnej również przyciągają inwestorów. Wady to progresywny podatek dochodowy, skomplikowana rejestracja firm. Wymóg rezydencji 183 dni w roku oraz ograniczona anonimowość w strukturach finansowych po wdrożeniu unijnych regulacji.

4. PORÓWNANIE SYSTEMÓW OPODATKOWANIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ W POLSCE, DANII I NA CYPRZE

Systemy podatkowe w państwach członkowskich Unii Europejskiej znacząco różnią się pod względem struktury, stawek, zasad obliczania zobowiązań oraz obciążeń pozapodatkowych. Polska, Dania i Cypr reprezentują trzy odmienne modele fiskalne – od systemu o relatywnie umiarkowanych stawkach PIT i CIT, ale wysokich składkach ZUS (Polska), poprzez model skandynawski oparty na progresyw-

²⁹ <https://www.cypr24.eu/ile-placimy-na-ubezpieczenie-spoeczne-na-cyprze/> [dostęp: 28.07.2025 r.].

nych, wysokich podatkach dochodowych i niskich składkach społecznych (Dania), aż po model proinwestycyjny z niskim CIT i korzystnymi ulgami (Cypr).

4.1. Formy prowadzenia działalności gospodarczej

Zestawienie form prowadzenia działalności gospodarczej w badanych krajach przedstawiono w tabeli 2.

Tab. 2. Formy prowadzenia działalności gospodarczej w badanych krajach

Kraj	Popularne formy prawne	Minimalny kapitał	Zakres odpowiedzialności
Polska	JDG, spółka cywilna, spółki osobowe, spółki kapitałowe (sp. z o.o., SA)	Od 0 zł (JDG, spółki osobowe) do 100 000 zł (SA)	W JDG – pełna odpowiedzialność, w spółkach kapitałowych – ograniczona
Dania	Enkeltmandsvirksomhed, ApS, A/S, I/S, K/S	Od 0 DKK (JDG) do 500 tys. DKK (A/S)	JDG – pełna odpowiedzialność, ApS/A/S – ograniczona
Cypr	LTD, PLC, spółka jawna, spółka komandytowa	Od 0 € (spółki osobowe) do 25 630 € (PLC)	Spółki osobowe – pełna, LTD/PLC – ograniczona

Źródło: Opracowanie własne

We wszystkich trzech analizowanych krajach – Polsce, Danii i na Cyprze – możliwe jest rozpoczęcie działalności gospodarczej bez konieczności posiadania minimalnego kapitału, co dotyczy w szczególności jednoosobowych działalności gospodarczych (JDG). Najwyższy próg kapitałowy występuje w Danii, gdzie utworzenie spółki akcyjnej (A/S) wymaga wniesienia kapitału zakładowego w wysokości aż 500 tys. DKK, co stanowi najwyższy wymóg spośród porównywanych jurysdykcji. Pod względem zakresu odpowiedzialności we wszystkich trzech krajach zasada jest podobna: prowadzenie działalności w formie jednoosobowej wiąże się z pełną odpowiedzialnością właściciela całym majątkiem, natomiast spółki kapitałowe zapewniają ograniczenie tej odpowiedzialności do wysokości wniesionego wkładu, chroniąc tym samym majątek prywatny przedsiębiorców.

4.2. Podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT)

Zestawienie zasad opodatkowania dochodów osób fizycznych w badanych krajach przedstawiono w tabeli 3.

Tab. 3. Zasady opodatkowania dochodów osób fizycznych w badanych krajach

Kraj	Stawki PIT	Kwota wolna	Uwagi
Polska	Skala: 12% do 120 000 zł, 32% powyżej; podatek liniowy 19%; ryczałt 2-17% w zależności od branży	Brak jednolitej kwoty wolnej w liniowym i ryczałcie; w skali – 30 000 zł	Różne formy opodatkowania, rozbudowany system ulg
Dania	8%, 39,2%, 56,5% (progresja)	51 600 DKK	Wysokie stawki, szeroki katalog odliczeń i ulg transgranicznych
Cypr	0% do 19 500 €, następnie 20-35%	19 500 €	Ułgi dla nowych rezydentów (50% lub 20% dochodu) przez wiele lat

Źródło: Opracowanie własne

Polska oferuje przedsiębiorcom największą elastyczność w zakresie wyboru formy opodatkowania, umożliwiając rozliczanie się według skali podatkowej, podatku liniowego czy ryczału, przy czym tylko system skali podatkowej uwzględnia kwotę wolną od podatku. Dania charakteryzuje się najwyższymi stawkami PIT spośród analizowanych krajów, jednak rekompensuje to szerokim katalogiem ulg i odliczeń, które mogą znacząco zmniejszyć realne obciążenia podatkowe. Cypr natomiast wyróżnia się niskim progiem podatkowym oraz atrakcyjnymi ulgami dla nowych rezydentów, co czyni go wyjątkowo konkurencyjnym na tle innych jurysdykcji pod względem zachęt podatkowych.

4.3. Podatek dochodowy od osób prawnych (CIT)

Zestawienie zasad opodatkowania dochodów osób prawnych w badanych krajach przedstawiono w tabeli 4.

Tab. 4. Wymiar podatku dochodowego od osób prawnych w badanych krajach

Kraj	Stawka CIT	Dodatkowe preferencje
Polska	19% standardowa, 9% dla małych podatników	Ulgę B+R, IP Box, zwolnienia w SSE
Dania	22%	Możliwość odliczania szerokiego katalogu kosztów
Cypr	12,5%	Zwolnienia z CIT dla dywidend i zysków kapitałowych przy spełnieniu warunków

Źródło: Opracowanie własne.

Polska stosuje zróżnicowane stawki podatku dochodowego od osób prawnych, oferując preferencyjną stawkę dla małych podatników oraz szereg atrakcyjnych ulg dla firm inwestujących w innowacje, w tym ulgę na działalność badawczo-rozwojową (B+R) i mechanizm IP Box. W Danii obowiązuje jednolita stawka CIT, jednak system rozliczania kosztów jest wyjątkowo elastyczny, co umożliwia przedsiębiorstwom znaczące obniżenie podstawy opodatkowania poprzez szerokie ujmowanie wydatków. Cypr natomiast wyróżnia się najniższą stawką CIT spośród analizowanych krajów oraz korzystnymi zwolnieniami z opodatkowania dla dochodów pasywnych, takich jak dywidendy czy zyski kapitałowe, co sprawia, że stanowi atrakcyjną lokalizację dla holdingów oraz inwestorów międzynarodowych.

4.4. Składki społeczne i zdrowotne

Zestawienie charakterystyki systemu ubezpieczeń społecznych w badanych krajach przedstawiono w tabeli 5.

Tab. 5. Składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne w badanych krajach

Kraj	Składki społeczne	Składki zdrowotne	Charakterystyka systemu
Polska	Wysokie – 19,52% (emerytalne), 8% (rentowe) + inne fundusze	9% (skala), 4,9% (liniowy), ryczałt wg przychodów	Duże obciążenie, obowiązkowe dla większości przedsiębiorców

Dania	Niskie – ok. 8% (ATP)	Brak osobnej składki – finansowanie z podatków	Powszechna opieka zdrowotna finansowana z budżetu
Cypr	8,3% pracodawca / pracownik, 15,6% samozatrudnieni	2,65-4,7% w zależności od kategorii	System GESY zapewnia szeroki dostęp do usług medycznych

Źródło: Opracowanie własne

Polska posiada jeden z najbardziej obciążających systemów składkowych wśród analizowanych krajów, szczególnie dla przedsiębiorców, którzy muszą odprowadzać wysokie składki na ubezpieczenia społeczne oraz obowiązkową składkę zdrowotną. W Danii funkcjonuje uproszczony i relatywnie niskokosztowy system, w którym opieka zdrowotna finansowana jest bezpośrednio z podatków, co znacząco zmniejsza obciążenia zarówno dla pracowników, jak i dla firm. Cypr natomiast stosuje umiarkowane stawki składek społecznych i zdrowotnych, a działający tam system GESY zapewnia szeroki i równy dostęp do usług medycznych, co sprawia, że kraj ten jest atrakcyjny zarówno dla osób samozatrudnionych, jak i dla przedsiębiorstw o zasięgu międzynarodowym.

4.5. Wady i zalety

Zestawienie wad i zalet w zakresie zasad opodatkowania dochodów w badanych krajach przedstawiono w tabeli 6.

Tab. 6. Wady i zalety zasad opodatkowania dochodów w badanych krajach

Kraj	Zalety	Wady
Polska	- Szeroki wybór form opodatkowania (skala, liniowy, ryczałt, karta podatkowa) - Obniżony CIT (9%) dla małych podatników - Liczne ulgi (B+R, IP Box, SSE) - Możliwość rozliczeń wspólnych w skali podatkowej - Jasne progi i stawki PIT	- Wysokie składki ZUS i zdrowotne niezależne od dochodu (dla wielu form) - Skomplikowany system rozliczeń i liczne wyjątki - Częste zmiany przepisów podatkowych - Brak pełnej przewidywalności fiskalnej
Dania	- Przejrzysty i stabilny system podatkowy - Niskie składki społeczne (ok. 8%) - Brak osobnej składki zdrowotnej – opieka zdrowotna finansowana z podatków - Szeroki katalog ulg i odliczeń, także dla cudzoziemców - Wysoka kwota wolna od podatku (51 600 DKK)	- Bardzo wysokie stawki PIT (do 56,5%) - CIT wyższy niż na Cyprze i w Polsce dla małych firm (22%) - Wysoki VAT (25%) - Duże obciążenie osób o wyższych dochodach
Cypr	- Jedna z najniższych stawek CIT w UE (12,5%) - Wysoka kwota wolna od PIT (19 500 €) - Atrakcyjne ulgi dla nowych rezydentów (50% lub 20% dochodu przez lata) - Zwolnienia z opodatkowania dywidend i zysków kapitałowych - Brak podatku spadkowego	- Wymóg rezydencji podatkowej (183 dni) - Progresywny PIT do 35% - Skomplikowana rejestracja spółek w porównaniu z Polską - Ograniczona anonimowość finansowa po wdrożeniu unijnych regulacji

Źródło: Opracowanie własne

Polska oferuje przedsiębiorcom dużą elastyczność w wyborze form opodatkowania oraz atrakcyjne ulgi podatkowe. Jednak system ten jest złożony, a wysokie obciążenia składowe stanowią istotne obciążenie dla prowadzących działalność. Dania wyróżnia się stabilnością i prostotą rozwiązań podatkowych, jednak bardzo wysokie stawki PIT oraz VAT mogą zniechęcać osoby osiągające wyższe dochody. Cypr z kolei stanowi swoisty raj podatkowy dla firm i rezydentów o umiarkowanych dochodach, oferując korzystne stawki i ulgi, jednak wymaga spełnienia określonych warunków rezydencji, a jego administracja podatkowa bywa bardziej złożona.

PODSUMOWANIE

Analiza systemów opodatkowania dochodów z działalności gospodarczej w Polsce, Danii i na Cyprze ukazuje istotne różnice w podejściu do kwestii fiskalnych w obrębie Unii Europejskiej. Każdy z omawianych krajów reprezentuje odmienny model podatkowy, który wpływa nie tylko na poziom obciążeń finansowych przedsiębiorców, ale również na ich decyzje dotyczące lokalizacji działalności gospodarczej. Polska oferuje szeroki wachlarz form opodatkowania i ulg, jednak wysoki poziom składek społecznych oraz złożoność przepisów może stanowić barierę dla rozwoju przedsiębiorczości. Duński model wyróżnia się przejrzystością, stabilnością i niskimi składkami, ale wysokie stawki PIT i VAT mogą zniechęcać osoby o wyższych dochodach. Cypr natomiast przyciąga inwestorów niskim CIT-em, korzystnymi ulgami podatkowymi oraz uproszczonymi zasadami dla rezydentów, choć wymaga spełnienia określonych warunków formalnych.

Wybór optymalnej jurysdykcji podatkowej powinien być poprzedzony szczegółową analizą nie tylko stawek podatkowych, ale również kosztów pozapodatkowych, dostępnych ulg, poziomu biurokracji oraz stabilności regulacyjnej. Przeprowadzona analiza potwierdza, że system podatkowy może być kluczowym czynnikiem wpływającym na konkurencyjność gospodarki i atrakcyjność danego kraju dla przedsiębiorców. W dobie globalizacji i mobilności kapitału, przejrzystość, przewidywalność oraz efektywność fiskalna stają się równie istotne jak nominalne stawki podatkowe.

BIBLIOGRAFIA

1. Bossak J.W., Bieńkowski W., *Międzynarodowa zdolność konkurencyjna gospodarki i przedsiębiorstw. Wyzwania dla Polski na progu XXI w.* Warszawa 2024.
2. Gawrońska A., *Najlepszy system opieki zdrowotnej na świecie*, „Menedżer zdrowia” wrzesień- październik 5-6/2024
3. Stern S., Porter M., Furman J.L., *The Determinants of National Innovative Capacity*, NBER, Working Paper, No 78776, September 2000.
4. OECD Database, <https://data-explorer.oecd.org> [dostęp: 03.07.2025 r.].
5. <https://www.biznes.gov.pl/pl/portal/00171> [dostęp: 03.07.2025 r.].

6. <https://www.podatki.gov.pl/dzialalnosc-gospodarcza/forma-opodatkowania> [dostęp: 03.07.2025 r.].
7. <https://www.biznes.gov.pl/pl/portal/00274> [dostęp: 03.07.2025 r.].
8. <https://financenavigator.pl/biznes-i-podatki-w-danii-co-warto-wiedziec-przed-rozpozecciem-dzialalnosci> [dostęp: 23.06.2025 r.].
9. <https://proaktif.dk/dania-firma> [dostęp: 23.06.2025 r.].
10. https://holandia.org/podatki-w-danii-2025/#Ile_wynosi_podatek_w_Danii_Progi_podatkowe_w_2025_roku [dostęp: 23.06.2025 r.].
11. <https://atrum.dk/podatki-w-danii> [dostęp: 23.06.2025 r.].
12. <https://zwrot-podatkow.pl/podatkowe-info-wszystko-o-dunskich-ubezpieczeniach-spolecznych-cz1> [dostęp: 01.07.2025 r.].
13. <https://scandinavia.life/pl/zabezpieczenie-spoleczne-w-danii/> [dostęp: 01.07.2025 r.].
14. <https://gov.edu.pl/ulgi-podatkowe-w-danii-co-mozna-odliczyc/> [dostęp: 01.07.2025 r.].
15. <https://borsukpodatki.pl/co-mozna-odliczyc-od-podatku-w-danii/> [dostęp: 01.07.2025 r.].
16. <https://rebasecyprus.com/business/cyprus-ltd-company/> [dostęp: 28.07.2025 r.].
17. <https://www.erotokritou.eu/types-of-cyprus-legal-entities> [dostęp: 28.07.2025 r.].
18. https://philippoulaw.com/pl/towary/zak%C5%82adanie-partnerstwa-na-Cyprze/#General_Partnership_GP [dostęp: 28.07.2025 r.].
19. <https://opustrust.eu/cyprus-limited-partnership/> [dostęp: 28.07.2025 r.].
20. <https://cgolegal.pl/baza-wiedzy/doradztwo-podatkowe/podatki-na-cyprze/> [dostęp: 28.07.2025 r.].
21. <https://www.demetriadeslaw.com/pl/co-to-jest-gesy/> [dostęp: 28.07.2025 r.].
22. <https://www.cypr24.eu/ile-placimy-na-ubezpieczenie-spoleczne-na-cyprze/> [dostęp: 28.07.2025 r.].

TAXATION OF BUSINESS INCOME IN SELECTED EU COUNTRIES

Abstract

The article discusses income taxation systems for business activity in three European Union countries: Poland, Denmark, and Cyprus. The aim of the text is to show how different tax models influence entrepreneurs' decisions regarding the choice of jurisdiction. It examines the available forms of taxation and social contributions in Poland, along with their advantages and disadvantages;

the Danish model, based on high progressive taxes and low mandatory contributions, yet distinguished by its transparency and stability; and the Cypriot system, which attracts entrepreneurs with its low corporate income tax (CIT) and tax reliefs, but requires meeting conditions related to tax residency and business activity.

Keywords: business taxation, income tax, PIT, CIT, tax system.